

Hjellbakkane barnehage viser til brev av 22. juni 2017 og ønsker å gi følgende kommentarer til høring knyttet til endringer i barnehageloven. Våre kommentarer er primært knyttet til minimumsnorm for grunnbemanning og skjerpet norm for pedagogisk bemanning. Vi støtter høringsutkastets forslag om plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO.

Hjellbakkane barnehage er en liten privat barnehage i Volda. Vi er eid av en stiftelse, og vi er en natur- og friluftsbarnehage. Vi har 30 års jubileum i år.

Generelle kommentarer.

Hjellbakkane barnehage takker for et grundig og faglig fundert høringsnotat. Notatet gjenspeiler mange av de utfordringene vi har i sektoren. Vårt utgangspunkt for endring vil alltid være begrunnet i «til barns beste».

Helt ny forskning viser at forholdene i sektoren ikke er like gode på alle områder. Det er spesielt knyttet bekymringer til hvordan de yngste barna blir møtt i barnehagen, mange av dem starter før de er fylt ett år. Vi mener det er helt avgjørende viktig at alle barn som begynner i barnehagen får en trygg og god tilvenning. Dette forutsetter at vi har nok kompetente voksne, og at gruppene ikke er for store. Vi støtter derfor de høringsuttalelsene som ønsker en nasjonal norm der minst 50% av de ansatte er barnehagelærere, og en bemanningsnorm i tråd med det Barnehagelovutvalget gav tilråding om i sin utredning. Dette må forankres og lovfestes i barnehageloven. Barnehagesektoren har nettopp fått en ny rammeplan med et tydeligere samfunnsmandat. Dersom vi skal lykkes med en god implementering i alle barnehager, må vi få på plass en barnehagelærernorm, sammen med en bemanningsnorm.

Alle barn har rett på en god barnehageplass. I Norge går over 90 % av alle barn i barnehage. Barnehageloven skal bidra til at barna får et likeverdig pedagogisk tilbud. Vi må derfor ha bestemmelser om hvor mange barn det skal være per ansatt og hvor mange barn en barnehagelærer kan ha ansvar for. Ut over dette vil vi støtte følgende innspill knyttet til styrking av kvalitetsbestemmelsene i utkastet:

- Ny grunnbemanningsnorm må gjelde hele åpningstiden.
- Ny barnehagelærernorm må styrkes i tråd med forslaget fra barnehagelovutvalget.
- Det bør innføres bestemmelser om gruppestørrelse i barnehageloven.

1. Grunnbemanning

Hjellbakkane barnehage støtter regjeringens forslag om en norm for grunnbemanning. Vi mener at dagens regelverk ikke sikrer barna et likeverdig barnehagetilbud. Vi støtter også presiseringen om at barn skal regnes for å være tre år fra og med august det året de fyller tre år. Dette vil sikre at de minste barna får den voksentettheten de har behov for og at barna får mer kontinuitet og

stabilitet i sin barnehagehverdag. Vi støtter også at grunnbemanningsnormen gjelder ansatte som arbeider direkte med barna. Dette er svært viktig å presisere. Forholdstallet barn per ansatt er derfor avgjørende. Vi ønsker å understreke at normen er et minimum. Det er viktig at det gis rom for å ta hensyn til det enkelte barn og barnegruppa, åpningstid og andre forhold når «tilstrekkelig bemanning» skal vurderes. Utgangspunktet for vurderingene er å sikre barna trygghet, trivsel og et forsvarlig pedagogisk tilbud.

Gruppestørrelse

Hjellbakkane barnehage vil understreke at gruppen/avdelingen/basen ikke må være for stor. God organisering har avgjørende betydning for kvaliteten på omsorgs-, leke- og læringsmiljøet i barnehagen, og vi har gode grunner til å hevde at størrelsen på gruppa er svært viktig. Tallet på relasjoner må være håndterlig både for barna og personalet. Antall barn påvirker relasjonene, både mellom barna og mellom barn og voksne. Det må legges til rette for grupper som gjør det mulig for personalet å samhandle med barna på en god måte. Vi hadde i sin tid sans for Barnehagelovutvalgets formulering om at «*barn har rett til å tilhøre en barnegruppe i barnehagen*». De hadde også gode beskrivelser for hvorfor størrelse på gruppene er viktig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Barnehagens åpningstid

Hjellbakkane barnehage ønsker å rette oppmerksomheten mot at barnehagene i Norge har svært ulik åpningstid. Vi mener dette kan løses ved å bestemme at grunnbemanningsnormen skal gjelde i hele åpningstiden. Vi har tidligere påpekt at det i dag går en stor andel yngre barn i barnehagen. Disse trenger tett oppfølging hele dagen, ikke bare i deler av dagen.

Barnehageledelse

Hjellbakkane barnehage er godt fornøyd med den beskrivelsen ny rammeplan gir knyttet til ansvar og ledelse. Vi støtter de som bringer fram nødvendigheten av en styrernorm som sikrer at barnehager har tilstrekkelig ledelsesressurs til å oppfylle lov og rammeplan. Styrer er gitt det daglige ansvaret i barnehagen, pedagogisk, personalmessig og administrativt. Vi mener dette må lovfestes og knyttes opp mot antall årsverk i barnehagen. Vi mener det må være en styrer i hver barnehage. Dette vil sikre en tryggere ledelse og likeverdig kvalitet uavhengig av hvordan styrerressursen organiseres.

2. Forskriftskrav til pedagogisk bemanning

Hjellbakkane barnehage mener at forslaget til skjerpet pedagognorm er et viktig steg i riktig retning, men forslaget går ikke langt nok. Det er avgjørende for barnehagens innhold og kvalitet at andelen barnehagelærere økes.

Barnehagelærerne vil være avgjørende for å kunne ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

En økt barnehagelærernorm er nødvendig for å etterleve krav i den nye rammeplanen. Det er viktig at det tydeliggjøres at normen er et minimum. Vi støtter ikke formuleringen om at «barnehagelærernormen skal oppfylles for barnehagen som helhet». En slik bestemmelse vil kunne føre til at enkelte barn må «dele» sin pedagogiske leder/barnehagelærer med et større antall barn enn hva normen tilsier. Forlaget vil ikke sikre alle barn den samme tilgangen på pedagoger, og vi mener at «til barnets beste» må være det grunnleggende hensyn. Vi støtter oss også her på Barnehagelovutvalgets gode beskrivelser om dette.

Nyere undersøkelser viser at det er nok barnehagelærere til å innfri et krav om at minst 50 prosent av de ansatte skal ha barnehagelærerutdanning allerede nå (Gulbrandsen, 2014). Vi støtter Utdanningsforbundet sitt mål om at minst 50 % av de ansatte i barnehagen skal ha barnehagelærerutdanning. Dette er i tråd med barnehagelovutvalget sin tilråding fra 2012. Det er på høy tid å lovfeste en barnehagelærernorm på minst 50 prosent nå.

Et lite hjertesukk til slutt. Hjelldbakkane barnehage ønsker å rette et blikk på mangfoldet og eksistensen til mange barnehager i sektoren. Dette er foreløpig underkommunisert i det politiske landskapet. Kvalitetsutvikling i sektoren må nødvendigvis koste, men dagens finansieringsordning motiverer ikke til utvikling. Kommunene «effektiviserer» driften i egne barnehager for ikke å gi private barnehager for store tilskudd, og private barnehager er med det prisgitt den politikk som føres i den kommunen de har sitt virke. Dette har ført til store forskjeller fra kommune til kommune med stor uforutsigbarhet fra år til år. Alle barnehagene i Norge har det samme samfunnsmandatet gjennom lov- og rammeplan, men driftsgrunnlaget til den enkelte barnehage varierer veldig. I tillegg til at dette får betydning for hvordan barnehagene vil greie å realisere mandatet, fører dette til at mange små private barnehager velger å legge inn årene. Dette fører igjen til at det mangfoldet vi har hatt i sektoren er i ferd med å bli snevret kraftig inn. Barnehagesektoren må få på plass en ny tilskuddsmodell snarest mulig, både for å ta vare på alle, og for å øke muligheten til utvikling av god kvalitet i alle barnehager.

Volda 15.10.2017

Frank Bergli

Hjelldbakkane barnehage